

13.4.2018

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Harjuvaarankuja, korttelit 145, 146, 166 ja puistoalueet, asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma

HEL 2018-003208 T 10 03 01

Järvenpään kaupunki on pyytänyt Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta lausuntoa Harjuvaarankujan kortteleiden 145, 146 ja 166 sekä niihin liittyvien puistoalueiden asemakaavan muutokseen liittyen. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualue on Järvenpään keskustan tuntumassa Vanhankyläntien eteläpuolella ja Tuusulanjärven pohjoispäässä sijaitseva entinen rakettitehtaan alue. Korttelissa 146 sijaitsee 1925 valmistunut rakettitehtailija Nils Dahlin asuintalo (Taidetalo) sekä vanhoja rakettitehtaan tuotanto- ja varastorakennuksia. Korttelin kaikki viisi rakennusta on voimassa olevassa asemakaavassa suojeltu sr-merkinnällä. Korttelissa 145 on kolme paritaloa, ja tontti 166 on tällä hetkellä pysäköintialue. Kaavamuutos mahdollistaa kaupunkimaisen pientaloasumisen alueelle.

Asemakaavan muutosluonnoksessa Taidetalo on osoitettu ainoaksi säilytettäväksi osaksi entiseen rakettitehtaaseen liittyvistä rakennuksista. Sen ympärille, korttelin 146 reunoille on suunniteltu yhtiömuotoista asuinrakentamista kahdelle tontille: Vanhankyläntien varteen on suunniteltu asuinpientaloja, ja korttelin etelä- ja kaakkoisreunoille kaksiasuntoisia pientaloja. Kaavaluonnoksessa on kortteliin osoitettu uutta asuin-kerrosalaa 2950 kerrosneliometriä. Alueelle voi tulla arviolta 70 asuntoa ja 100 asukasta.

Suunnittelualueeseen kuuluu myös Vanhankyläntien varren kolme pientalotonttia (kortteli 145), joiden kaavamerkintöjä on tarkistettu, sekä nykyinen pysäköintialue (kortteli 166). Harjuvaarankujan päähän on muodostettu kääntöpaikka, ja Dahlinpuiston alueelle on osoitettu ulkoi-
lureitti, joka kulkee Joukonpolulta Vanhankyläntielle. Kaavamuutoksessa tutkitaan myös puistoalueen polkuyhteydet Tuusulanjärven rannas-

13.4.2018

sa. Kaavatyön pohjaksi on laadittu alustavia viitesuunnitelmia uudisrakentamisen osalta (Arkkitehtitoimisto Antti Heikkilä Oy, 2016).

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on jo ennakkolausunnossaan (21.12.2016) todennut, että se pitää mahdollisena alueen täydennysrakentamisen selvittämistä ja että viitesuunnitelmat ovat uudisrakentamisen osalta paikkaan sopivia. Ennakkolausunnossaan museo edellytti, että rakettitehtaan rakennusten kunnosta tehdään riittävät selvitykset ja tutkitaan, olisiko jokin tehtaaseen liittyvistä rakennuksista mahdollista säilyttää ja kunnostaa esimerkiksi varastokäyttöön muistumana paikan teollisesta historiasta. Asemakaavan selostusaineistoihin ei ole liitetty rakettitehtaan rakennusten kuntoselvityksiä lukuun ottamatta Taidetaloa. Järvenpään kaupungin ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseon edustajien katselmuksessa kohteeseen 24.11.2017 todettiin rakettitehtaan tuotanto- ja varastorakennusten huono kunto ja siitä johtuva rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon merkittävä heikkeneminen. Museo valittaen toteaa, ettei rakettitehtaan tuotanto- ja varastorakennusten säilyttämiselle ole enää riittäviä edellytyksiä.

Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta on tärkeää, että kulttuurihistoriallisesti arvokas ja arkkitehtonisesti omalaatuinen rakettitehtailija Dahlin asuintalo säilytetään. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon kaavaluonnoksen selostukseen kirjatut tavoitteet pihapiirin ominaispiirteiden säilymisestä ja uudisrakentamista ohjaavista kaavamääräyksistä. Mainittu rakentamistapaohjeiden laatiminen asemakaavaa täydentämään on myös museon näkemyksen mukaan suositeltava toimenpide.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole Harjuvaarankujan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arvoitusuunnitelmasta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Petteri Kummala, tutkija, puhelin: 310 36940
petteri.kummala(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö